

چکیده

داستان و قصه همواره به عنوان یکی از مهم ترین ابزارهای بیان اندیشه و افکار بشری دارای اهمیت بوده است. داستان اثری روایی و مبتنی بر خیال و توالی حوادث است. برجسته ترین و درخشان ترین شکل ادبیات داستانی رمان است. عناصر ساختاری داستان ها در تشکیل داستان بسیار مهم هستند. بررسی و تحلیل عناصر تشکیل دهنده ی داستان می تواند به شناخت مهارت نویسنده و شناخت زیبایی های داستان کمک کند. اسماعیل فصیح از نویسندگان ایرانی است. وی در طول زندگی هنری خود، به سبب نگارش رمان های زیبا بارها موفق به کسب جوایز بزرگ شده است. رمان معروف او «فرار فروهر» رمانی اجتماعی - تاریخی است. این رمان بازتاب بسیاری از حوادث و حقایق تاریخی کشور ما از گذشته تا روزگار معاصر است. در این پژوهش، دو عنصر شخصیت پردازی و صحنه پردازی، همچنین تأثیر شخصیت پردازی بر صحنه پردازی، به شیوه ی تحلیلی و توصیفی در رمان مذکور بررسی شده است. نتایج حاصل از این بررسی نشان می دهد؛ که شخصیت های پرداخته شده در این رمان، با نمونه های واقعی آن در جامعه کاملاً متناسب است. و این امر بر حقیقت ماندنی رمان افزوده است. صحنه پردازی دقیق بر فضای حوادث تأثیر گذاشته است. شخصیت پردازی داستان، باصحنه پردازی آن تناسب داشته و نویسنده از برخی صحنه پردازی های داستان برای پردازش خصایص ظاهری و باطنی شخصیت ها استفاده کرده است.

واژه های کلیدی: ادبیات داستانی، رمان، عناصر داستانی، شخصیت پردازی، صحنه پردازی، اسماعیل فصیح و فرار فروهر